

Z tohoto zjištěného děje vyplývá jasně, že obviněný zanedbáním svých povinností jako nesporného soudce umožnil notáři v prvním a třetím případě spáchání zpronevěr, neboť, kdyby byl postupoval podle předpisů, nemohl notář uvedené částky zpronevěřiti, a že mu v druhém případě aspoň usnadnil utajování zpronevěry po delší dobu. Při tom jde o následek jednání, resp. opominutí, který obviněný při náležité opatrnosti mohl předvídati, neboť předpisy, kterých obviněný nedbal (nejmē § 222 a násl. obč. zák.), slouží právě k zajištění nároků chráněných osob a k zamezení jich zpronevěření nebo jiného poškození.

Co se týče případů uvedených pod A. II. kárného nálezu, dospěl sám kárný soud k závěru, že tu obviněný trpěním průtahů notáře a nedostatkem evidence umožnil notáři získati čas k páchání a utajování zpronevěr. Ve všech sub A. II. nálezu uvedených případech došlo také skutečně ke zpronevěrám notářem. Je proto nasnadě, že obviněný i zde páchání neb aspoň utajování zpronevěr umožnil neb aspoň usnadnil.

Hledí-li se k tomu, co právě uvedeno, a k ostatním okolnostem zjištěným v napadeném nálezu, nutno přisvědčiti odvolání vrchního prokurátora dovozujícímu, že nejde o pouhou nepořádnost, nýbrž o služební přečin podle § 2 zák. čís. 46/1868 ř. z. Měřítkem jsou zde způsob a stupeň porušení povinností, jeho opakování a přitěžující okolnosti. Posuzováno s těchto hledisek, musí býti zjištěné jednání, resp. opominutí obviněného nutně kvalifikováno jako služební přečin. Je jistě hrubým porušením povinností nesporného soudce, opomine-li chrániti svěřené mu zájmy zákonem chráněných osob. Obviněný učinil tak v řadě případů a umožnil, pokud se týče aspoň usnadnil takto notáři spáchání neb aspoň utajování zpronevěr, dosahujících značné výše.

Totéž platí o soustavném opomíjení obviněného dohlédati na činnost notáře jako soudního komisaře, které vedlo rovněž k řadě zpronevěr notářových, rovněž ve značné výši. Kárný nález sám připouští, že obviněného nemůže omluviti ani jeho tehdejší nezkušenost v nesporném soudnictví ani jeho ohled na mimořádné postavení nebo na chorobu notářovu.

Čís. 315 dis.

Z § 23 advok. řádu plyne právo valné hromady advokátní komory, usnášeti se o všeobecných směrnících pro chování jejích členů.

Takové v mezích zákona usnesené konstitutivní předpisy nadřízeného stavovského orgánu zavazují advokáta k poslušnosti pod sankcí stíhání pro přečin porušení povinností povolání, po případě i pro přečin snížení cti a vážnosti stavu.

Porušení povinností povolání, zaměstnával-li advokát, nedbaje usnesení valné hromady advokátní komory, ve své kanceláři koncipienta jako bezplatného praktikanta.

(Rozh. ze dne 19. dubna 1937, Ds I 44/36.)

Nejvyšší soud jako soud odvolací v kárných věcech advokátů a kandidátů advokacie vyhověl odvolání návladního komory z nálezu disciplinární rady advokátní komory, jímž byl obviněný advokát zproštěn obvinění z kárného přečinu, potud, že změnil napadený nálezu v ten rozum, že uznal obviněného vinným kárným přečinem porušení povinností povolání, jehož se dopustil tím, že, nedbaje usnesení valné hromady advokátní komory z 25. března 1934, zaměstnával ve své kanceláři koncipienta jako bezplatného praktikanta (volontéra).

Z d ů v o d ů :

Kárná rada vzala sice za prokázáno, že obviněný v době od 27. února 1935 do 1. dubna 1935 zaměstnával ve své kanceláři Dr. H. jako koncipienta bezplatně, neshledala však v tomto jednání kárné provinění vůbec a důsledkem toho zprostila obviněného, ač zároveň zjistila, že usnesením valné hromady advokátů ze dne 25. března 1934 bylo prohlášeno za nepřipustné, aby advokát zaměstnával ve své kanceláři koncipienta bezplatně jako voluntéra.

Kárná rada vycházela v podstatě z názoru, že usnesení valné hromady, kterým se vydávají směrnice pro členy komory, netvoří objektivní právo a že směrodatným zůstává zákon jak pro kárnou radu, tak i pro jednotlivé advokáty, že důsledkem toho je řešiti otázku, zda v určitém skutkovém podkladě je spatřovati kárný přečin, jen v rámci zákona a platných nařízení, bez ohledu na usnesení valné hromady, zejména v těch případech, kde usnesení valné hromady zasahuje do soukromoprávní oblasti členů komory.

Názoru kárné rady možno přisvědčiti jen potud, že závazná jsou pro členy advokátní komory jen ona usnesení neb směrnice, které jsou valnou hromadou vydány v mezích zákona a pokud neodporují zákonu. Nutno proto přiznati kárné radě právo, aby v konkrétním případě zkoumala, zda určité usnesení valné hromady neodporuje zákonu.

Jinak je však právem valné hromady advokátní komory, vyvěrajícím z ustanovení § 23 adv. ř., aby se usnášela o všeobecných směrnících, týkajících se chování svých členů, a aby jako orgán k tomu nejpovolanější upozorňovala své členy na to, co je v souladu, nebo co odporuje cti a vážnosti stavu. Takovéto směrnice, pokud nemají pouze ráz deklaratorní, t. j. pokud pouze neupozorňují na trvající již zákonné předpisy, nýbrž vztahují se na pole stavovských věcí, které není zákonem upraveno, tvoříce předpisy představeného stavovského orgánu, mají ráz konstitutivní.

To, co jmenovaná stavovská organizace v mezích zákona svým členům ukládá, je advokát povinen dodržovati právě tak jako to, co mu ukládá přímo zákon, ano je povinností povolání advokáta, aby se podrobil usnesením komory, která se nepřičí zákonu (č. 114 dis. Sb. n. s.). Při tom je zcela nerozhodné, zda příslušné směrnice valné hromady

zasahují do soukromoprávní oblasti členů, a stačí, mají-li vztah k výkonu povolání advokátského.

K takovému věcem náleží i úprava platových poměrů zaměstnanců v kanceláři advokátní, tedy i koncipientů, a byla proto valná hromada advokátní komory oprávněna, aby upravila otázku přípustnosti či nepřípustnosti používání koncipientů jako bezplatných praktikantů (volontérů), ježto jde o věc mající úzký vztah ke cti a vážnosti advokátního stavu, jejíž ochrana přináleží podle § 23 adv. ř. do kompetence advokátní komory. Nelze pak upříti, že zaměstnávání bezplatných sil je nepřípustné, neboť se tím vytváří nežádoucí poměr mezi advokáty a kandidáty advokacie. Ostatně zaměstnávání bezplatných sil mohlo by vésti k tomu, že by byli vyloučeni z výkonu praxe sociálně slabší, kteří by pro nedostatek prostředků nemohli volontérskou službu zastávat. Nehledě k tomu, je zákaz bezplatného zaměstnávání koncipientů nutný již z toho důvodu, aby se vyloučilo nebezpečí konkurenčního boje mezi advokáty a neodůvodněné zvýšení soutěživosti jednoho advokáta vůči druhému.

Jelikož, jak dovozeno, bylo usnesení valné hromady advokátní komory ze dne 25. března 1934, jímž bylo prohlášeno za nepřípustné, aby advokát ve své kanceláři zaměstnával bezplatně koncipienta, vydáno v mezích zákona a ježto byl jím každý člen komory a tedy i obviněný vázán, dlužno v jednání obviněného shledávat kárný přečin porušení povinnosti povolání; neboť, nedbaje zmíněného usnesení — o němž vzhledem k tomu, že bylo uveřejněno v »Úředních sděleních« z r. 1934, č. 4, musel mít vědomost, kterou ostatně ani nepopírá, — zaměstnával ve své kanceláři po dobu od 27. února 1935 do 1. dubna 1935 bezplatně Dr. H. jako koncipienta. Při tom je vzhledem k povaze tohoto kárného přečinu, spočívajícího v pouhém vědomém neuposlechnutí příkazu nadřízeného orgánu, zcela nerozhodné, že jmenovaný koncipient nepociťoval, že se mu stala křivda.

Odvolání zástupce advokátní komory domáhá se toho, aby ve zjištěném jednání obviněného byl shledán, a to v první řadě, i přečin zlehčení cti a vážnosti stavu.

Zásadně nebylo by překážky, aby totéž jednání, které bylo již podřadeno pod porušení povinnosti povolání, bylo shledáno závadným též s hlediska porušení cti a vážnosti stavu; avšak předpoklad takového sběhu obou případů, t. j. aby se závadné jednání dostalo k vědomosti osobám, které nejsou příslušníky stavu advokátního a u kterých by mohlo býti nebezpečí, že by mohly ze závadného jednání jednoho člena stavu advokátského nepříznivě usuzovati o členech ostatních, v souzeném případě není splněn; kárné spisy neposkytují totiž bezpečné opory pro předpoklad, že jednání obviněného nezůstalo skryto uvnitř komory a dostalo se na venek.

Bylo proto vyhověti odvolání zástupce komory jen pokud se domáhá, aby obviněný byl uznán vinným kárným přečinem porušení povinnosti povolání, a rozhodnouti, jak se stalo.